METSÄTALOUS

Tiet eivät kanna autoja, ja metsäpohjat ovat liian pehmeitä koneille. **PUHEENJOHTAJA ASKO PIIRAINEN, KONEYRITTÄJIEN LIITTO**

Haketustuen kohtalo Euroopan komission käsissä

Maa- ja metsätalousministeriö maksaisi haketustuen mieluummin pienpuun korjaajalle kuin voimalalle. Tiistaina selviää, eteneekö Suomen esitys haketustuesta EU:n komissiossa.

MARKKU VUORIKARI

Komissiota kummeksuttaa Suomen tapa maksaa tukea energiapuuketjun metsäpäälle, kun muualla tuetaan laitospäätä.

LAHTI (MT)
Kestävän metsätalouden rahoituslain (kemera) energiapuun korjuu- ja haketustuet ovat edelleen voimassa, mutta metsäneuvos **Marja Hilska-Aaltonen** maa- ja metsätalousministeriöstä ei usko niiden jatkuvan kovin pitkään.

”Toistaiseksi Euroopan komissio ei ole puuttunut energiapuun korjuutukeen, mutta kyseinen tukimuoto on Euroopassa ainutlaatuinen. Muualla tuetaan lähinnä investointeja laitoksiin.”

Hilska-Aaltonen puhui torstaina metsäkeskuksen energiapuuseminaarissa Lahdessa.

Hänen mukaansa komission tulkinnat kiristyvät jatkuvasti, minkä vuoksi valtion maksamista tuista vaaditaan entistä seikkaperäisempiä selvityksiä.

Vääntöä tuensaajista

Kemeran energiapuun korjuuja haketustuet kaavailtiin korvattaviksi pienpuun energiatuella (petu). Komissio kuitenkin edellyttää Suomen esittämään tukijärjestelmään muutosta.

Tukia pitäisi maksaa puun korjuun ja kuljetusten sijaan sähkön ja lämmön tuotantoon. Maaliskuussa Suomi esitti petun muuttamista haketustueksi, jolloin maksuperusteena olisi pienpuun määrä.

”Tiistaina menemme komissioon, jossa selviää, voiko haketustukea maksaa puun korjaajalle”, Hilska-Aaltonen kertoi.

Se, mihin petuun varatut 17 miljoonaa euroa käytetään, on vielä auki.

”Jos varat siirretään kemeraan, ne olisi järkevää korvamerkitä energiapuun korjuuseen”, Hilska-Aaltonen sanoi.

Kemeraa on kritisoitu siitä, että sillä tuetaan metsien pusikoitumista. Jatkossa kemera kohdistuisi varhaisperkauksiin ja haketustuki ensiharvennuksiin.

”Kaikki tuet poistettava”

Poukkoileva tukipolitiikka vaikeuttaa erityisesti kone- ja lämpöyrittäjien toimintaa. Seminaariyleisöstä tarjottiin yksinkertainen ratkaisu epäselvään tukitilanteeseen.

”Poistetaan kaikki tuet ja nostetaan kivihiilen verotusta. Näin puun käytöstä tulee kilpailukykyistä.”

Epätietoisuus on monen mukaan huomattavasti haitallisempaa kuin se, että tuet poistettaisiin kokonaan.

”Bisnestä ei voi rakentaa valtion tukien varaan”, Hilska-Aaltonen totesi. Valtion tehtävä on hänen mukaansa antaa sysäys oikeaan suuntaan, jotta ketju lähtee liikkeelle, mutta energiapuun käytön on oltava markkinaehtoista.

Hyvällä metsänhoidolla energiapuukin liikkuu

Koska metsäteollisuuden osuus Suomen uusiutuvasta energiasta on noin 70 prosenttia, on tärkeää ettei puumarkkinoiden mekanismeja häiritä.

”Ihanteellisin tukimuoto on sellainen, joka tuo puuta markkinoille”, Metsäteollisuus ry:n metsäpäällikkö **Jouni Väkevä** totesi.

Pelkästään hyvällä metsänhoidolla saadaan hänen mukaansa jo paljon energiapuuta liikkeelle. Avainasemassa ovat Väkevän mukaan myös metsätilojen sukupolvenvaihdokset.

”Tilojen pirstoutuminen täytyy pysäyttää, jotta raaka-aineen saatavuus turvataan.” Ammattimaisesti toimivat metsänkasvattajat ovat hänen mukaansa keskeisiä toimijoita puumarkkinoilla.

”Luottamus raaka-aineen saatavuuteen madaltaa kynnystä tehdä investointeja Suomeen”, Väkevä muistutti.

SUVI NIEMI

Valtion metsät yhtiöitetään

Metsähallituksen metsätalous yhtiöitetään. Yhtiö maksaa emolle eli Metsähallitukselle korvausta metsien käyttöoikeudesta, kertoi maa- ja metsätalousministeriön metsäneuvos **Marja Kokkonen** Pieksämäellä keskiviikkona.

Emo-organisaatio vastaa julkisen hallinnon ja maankäytön strategian tehtävistä.

”Organisaatiota on rakennettu kuin Iisakin kirkkoa. Asiassa odotetaan nyt poliittista ratkaisua, onko emo-organisaatio liikelaitos vaiko virasto”, Kokkonen kertoi.

MT

UPM keventää metsäpäätään

UPM organisoi puunhankinnan ja metsäpalvelunsa uusiksi. Yhtiön mukaan suunnitelmien toteutuminen vähentäisi UPM Metsän henkilöstöä noin 50 henkilöllä.

Suunnitelman toteuttamiseksi UPM Metsä aloittaa yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa. Neuvottelujen piirissä on noin 500 henkilöä.

”Neuvottelut alkavat välittömästi, ja ne pyritään saattamaan päätökseen viimeistään kesäkuun loppuun mennessä”, kertoo johtaja Pekka Rajala.

Muutoksen tavoitteena on metsänomistaja-asiakkaiden entistä parempi palvelu, entistä kiinteämpi yhteistyö tuotantolaitosten kanssa. Samalla toimintaa tehostetaan ja sisäistä yhteistyötä selkeytetään.

Maankäyttö- ja kiinteistöliiketoiminta, taimitarha, UPM Silvesta ja terminaalien työntekijät ovat näiden neuvottelujen ulkopuolella.

MT

Metsiin kohdistuu paineita EU:ssa

Europarlamentaarikko **Riikka Manner** (kesk.) kehottaa Suomen metsäsektoria tarkkavaisuuteen, sillä metsiin ja metsätalouteen kohdistuu paljon paineita EU-tasolla.

”Komission monilta sektoreilta tulee esityksiä, jotka vaikuttavat suomalaisten metsien kestävään hyödyntämiseen”, Manner muistuttaa.

Hän suhtautuu erittäin kriittisesti mahdolliseen esitykseen, jossa luodaan kestävyyskriteerejä sähkön- ja energiantuotannossa käytettävälle puulle.

”Energiatuotantoon menevän puun pitää olla ehdottomasti kestävästi tuotettua, mutta yhdelle puun käyttömuodolle ei ole järkevää rakentaa omaa kestävyyskehikkoa. Uusien kriteereiden esittäminen toisi vain lisää paperityötä ja vaikeuttaisi puun käyttöä”, Manner perustelee.

Manner lähetti viime viikolla kollegoidensa kanssa kirjeen asiasta energiakomissaarille, jossa he ilmaisivat huolensa biotalouden kilpailukyvyn puolesta.

Mannerista ryhmänsä ilmastoneuvottelija

Kestävyyskriteerikeskustelun lisäksi Brysselissä puhuttaa paljon metsien ja maankäytön ilmastovelvoitteet.

Euroopan parlamentin liberaalidemokraattien ryhmä on nimennyt Riikka Mannerin neuvottelijakseen metsien ja maankäytön päästövähennystavoitteita ja laskentasääntöjä koskeviin asioihin.

”Mietinnössä käsitellään muun muassa jo Durbanin ilmastokokouksessakin keskustelussa olleita metsän hiilinieluja sekä metsänhoidon hiilitaseiden raportointia. Pyrin itse viimeiseen asti pitämän huolen, että kestävästi harjoitettu metsien hyödyntäminen Suomessa ei vaarannu”, Manner painottaa.

MT

Metsä Group nousi alkuvuonna kuopasta

Pääjohtaja **Kari Jordanin** mukaan Metsä Group on noussut alkuvuonna kuopasta, johon se viime vuoden lopulla putosi. Alkuvuoden tulos jäi silti viime vuoden vastaavaa heikommaksi.

Käteen jäi ennen veroja ja ilman kertaluonteisia eriä laskettuna 18 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin vastaava tammi–maaliskuun tulos oli 86 miljoonaa euroa.

”Tulosta söi maailmantalouden epävarmuuden jatkuminen. Silti Metsä Boardin ja Metsä Fibren liiketulokset paranivat. Kartonkia ja sellua meni maailmalle aiempaa enemmän”, Jordan sanoo.

Kuitupuu kilpailukykyistä

Alkuvuoden puukauppa sujui edellisvuosia vilkkaammin. Siitä suuri ansio lankeaa viime vuoden lopun myrskylle.

Puun osto on kevään edetessä painottunut kesäkorjuuleimikoihin. Myös hankintapuulle on tilaa.

Metsäenergian osalta kiinnostus kohdistuu latvusmassaan.

Metsäjohtaja **Juha Mäntylän** mukaan kotimaisen havukuitupuun tehdashinta on tällä hetkellä kansainvälisesti kilpailukykyinen. Tukin tilanne on heikompi.

Vaikka sahatavaran hinnat ovat jonkin verran elpyneet, menekki on edelleen heikkoa.

Myös sellun hinta tuli viime vuoden lopulla rapakasti alas. Nyt se on kääntynyt hitaaseen nousuun.

Metsä Groupin paperiteollisuudesta vastaavan Metsä Boardin tuloskuntokin on paranemassa. Miinusta tekevät tehtaat on siivottu pois, joten odotukset ovat kovat.

Metsä Boardin syömähampaana ovat kartonkitehtaat. Niiden näkymät ovat hyvät.

Jordan odottaa, että Metsä Group pystyy edelleen parantamaan tulostaan kevätkesällä. Samalla hän kuitenkin muistuttaa, että myös muutokset toiseen suuntaan ovat nopeita.

Metsä Groupin tulos tammi–maaliskuu

MT	1-3/2011	1–3/2012
Liikevaihto, milj. e	1 403	**1 284**
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. e	130	**52**
Tulos ennen veroja ilman kertaeriä	86	**18**

Liiketoiminta-alueittain, miljoonaa euroa

	Puun hankinta	Puutuoteteollisuus	Selluteollisuus	Kartonki- ja paperiteollisuus	Pehmo- ja ruuanlaittopaperit
Liikevaihto	404	222	326	545	244
Liiketulos	6	4	45	–4	10

Nimenmuutos Metsäliitosta Metsä Groupiksi on otettu myönteisesti vastaan.

KARI JORDAN

Nimenmuutos hyvin läpi

Jordanin mukaan yhtiön nimenmuutos Metsäliitosta Metsä Groupiksi on otettu myönteisesti vastaan. Hänen mukaansa uusi yritysilme vahvistaa konsernin kilpailukykyä.

Metsäliiton säilyminen kotimaan puunhankinnassa on myönnytys yhtiön pitkälle historialle. Samalla se huolehtii, etteivät konservatiiviset jäsenet putoa kelkasta.

”Tämä varmistaa, ettei viimeinenkään puunmyyjä ala vierastaa meitä. Muutaman vuoden kuluttua voimme arvioida tilanteen uusiksi.”

Arviointia vaatii myös metsänhoitoyhdistyslain päivityksen mahdollisesti aiheuttama uusi toimintaympäristö. Metsä Group on kehittänyt metsänomistajien palveluita jo vuosia.

”Meillä on hyvät mahdollisuudet lisätä palvelutarjontaamme. Voi olla, että meille tarjoutuu uusia mahdollisuuksia toimia.”

JARMO PALOKALLIO

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

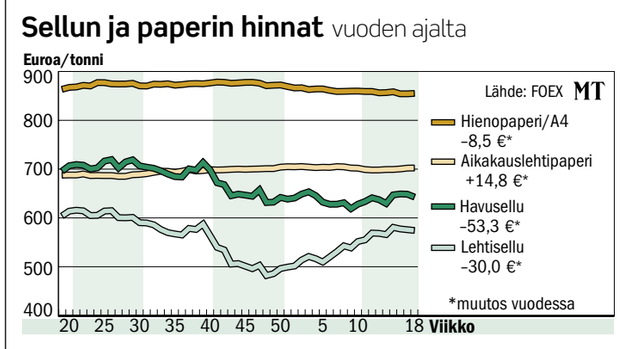

Sellun hinta vakiintunut

Sellun hinta on noussut melko tasaisesti viime vuoden lopulta. Talouden epävarmuus pitää kuitenkin talouskasvun vaisuna.

Metsä Groupin pääjohtaja **Kari Jordan** kertoo sellutoimitusten kasvaneen kevättalvella. Hänen mukaansa myös sellun hinta on noussut tasaisesti.

Viime viikolla sellun hinta kuitenkin otti vaihteeksi vähän takapakkia.

Jordankin myöntää, että kysynnän jatkumista hyvänä ei voi ennustaa kovin pitkäksi aikaa.

Sellun ja paperin hintoja seuraavan Foexin mukaan talouden elpyminen on tuskaisen hidasta. Kasvu tökkii jopa Kiinassa.

Paperitehtaat toimivat ylitarjonnan rajoilla, joten korotuksia on vaikea saada läpi. Paperia myydään siksi halvemmalla kuin vuoden alussa.

Jordanin mukaan kartonkitehtailla tilanne on toinen. Tavara liikkuu taas ja hinnatkin ovat kohdallaan.

JARMO PALOKALLIO

Koneyrittäjät toivovat vauhtia puukauppaan

Metsäkoneyrittäjät toivovat vauhtia kelirikon ajan ja kesän hakkuisiin sopivien leimikoiden kauppaan.

”Tasaisempaa saisi olla puukauppa”, sanoo koneyrittäjä **Mika Jormakka** Parikkalasta. Kovapohjaiset leimikot hakattiin vähiin talven märkyydessä.

Jormakan kahden koneketjun ajokoneet odottavat metsien kuivumista.

”Olemme hakanneet mäntykankaiden harvennuspuuta metsään levälleen, ajokoneetkin taitavat päästä viikon päästä töihin siitä päätellen, että tuolla jo isännät pyörivät koneineen pelloilla.”

Jormakan ajokoneiden puikoissa ahertaa maanviljelijöitä, joille sopii nyt loman pito. ”Talvi oli lyhyt, ja talvileimikoita hakattiin kovalla työtahdilla. Siinä mielessä kyllä tässä lepokin on miehille tarpeen.”

Jormakan toinen hakkuukone lähtee Silvestan työmaille taimikoita kitkemään. Kelirikon työkatkot jäävät ajokoneilla pariin viikkoon, elleivät sateet yllätä, ”paljon pahempiakin keväitä on ollut.”

Energiapuun käytön tuki toimii laitospäässä, mutta metsänomistajat ja koneyrittäjät ovat kentällä ymmällään.

”Elämme aina epävarmuudessa tukien suhteen, poukkoilu on ihmeellistä”, Jormakka arvostelee.

Työt poikki Kainuussa

Kelirikko on siirtynyt Kainuun korkeudelle. Eteläisimmässä Suomessa korjuukoneet palailevat jo hakkuutyömaille.

”Kainuussa korjuutyöt ovat pysähdyksissä. Tiet eivät kanna autoja, ja metsäpohjat ovat liian pehmeitä koneille”, kertoo Koneyrittäjien liiton puheenjohtaja **Asko Piirainen** Sotkamosta.

Piiraisen mukaan kelirikkoleimikoista on kova pula. Ne hakattiin loppuun syksyllä, eikä niitä ole sen jälkeen kertynyt varastoon.

”Toivottavasti puukauppaan tulisi vauhtia. Etenkin männylle näyttäisi olevan kysyntää.”

Takana hyvä talvi

Piiraisen mukaan kelirikko on osa normaalia vuodenkiertoa. Hän odottaa, että Kainuussakin koneet palaavat leimikoille toukokuun puolivälin jälkeen.

”Etelä-Suomessa kelirikko alkoi pääsiäisenä. Siellä ensimmäiset koneet ovat jo palanneet töihin.”

Talvi oli korjuun kannalta hyvä. Vaikka routaa ei juuri syntynyt, lunta satoi paljon ja talvileimikoita saatiin korjattua vauhdilla.

”Töitä siis on ollut, mutta koneyritysten kannattavuutta syö kustannusten nousu. Dieselin hinnan nousua on vaikea siirtää hintoihin.”

JARMO PALOKALLIO
JUHA AALTOILA

Metsänomistajat myivät viime viikolla 439 000 kuutiometriä puuta, miltei kaksinkertaisen määrän vuoden 2011 vastaavaan viikkoon verrattuna.

Puun hinnat 2.–29.4.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	54,6 ↑	55,5 ↑	43,0 ↑	15,3 ↑	18,5 ↑	16,9 ↑
Keski-Suomi	56,9 ↑	56,8 ↑	44,5 ↑	18,1 ↑	19,9 ↑	18,1 ↑
Savo-Karjala	55,7 ↑	56,2 ↑	43,5 ↔	18,1 ↑	19,1 ↔	17,5 ↑
Kymi-Savo	57,4 ↑	56,5 ↑	45,6 ↑	17,7 ↔	19,6 ↔	17,2 ↑
Etelä-Pohjanmaa	56,5 ↑	55,5 ↑	–	18,6 ↑	19,4 ↑	18,2 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	54,7 ↑	54,9 ↑	–	18,3 ↑	19,0 ↑	17,2 ↓
Lappi	50,5 ↑	47,3 ↓	–	18,5 ↑	–	16,8 ↑
Koko maa	**56,0 ↑**	**56,0 ↑**	**44,1 ↑**	**17,7 ↑**	**19,2 ↑**	**17,5 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	46,1 ↑	45,8 ↑	–	13,9 ↑	15,0 ↑	14,7 ↑
Keski-Suomi	48,3 ↑	48,9 ↑	–	15,3 ↑	16,5 ↑	14,1 ↔
Savo-Karjala	49,6 ↑	49,5 ↑	38,9	16,0 ↑	16,4 ↑	14,6 ↑
Kymi-Savo	50,6 ↑	49,3 ↑	38,5	15,5 ↑	15,5 ↓	13,7 ↓
Etelä-Pohjanmaa	45,8 ↑	–	–	15,7 ↑	15,9	14,9 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	47,7 ↑	–	–	15,1 ↑	15,1 ↑	14,1 ↔
Lappi	45,7	–	–	14,0	–	–
Koko maa	**48,4 ↑**	**47,9 ↑**	**38,4 ↑**	**15,3 ↑**	**15,8 ↑**	**14,3 ↑**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	53,9 ↓	52,8 ↓	45,9	28,6 ↔	30,4 ↓	29,7 ↓
Keski-Suomi	54,7 ↔	54,0 ↑	45,1	28,9 ↑	30,4 ↑	29,8 ↑
Savo-Karjala	56,2 ↑	55,3 ↑	45,7 ↓	29,3 ↑	28,7 ↔	29,3 ↓
Kymi-Savo	56,7 ↑	55,3 ↑	47,7 ↔	29,2 ↑	29,8 ↔	29,7 ↔
Etelä-Pohjanmaa	53,3 ↔	52,6 ↑	–	29,3 ↑	30,6 ↑	29,6 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	57,2 ↓	56,2 ↔	–	29,9 ↑	–	30,1 ↑
Lappi	–	–	–	30,7 ↑	–	30,5
Koko maa	**54,9 ↓**	**53,6 ↓**	**46,1 ↔**	**29,4 ↑**	**30,0 ↔**	**29,8 ↑**

Hintojen muutos jaksolta 30.1.–26.2.2012: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Metsävisa käynnissä

Suomen Metsäyhdistys sekä biologian ja maantieteen opettajien liitto etsivät jälleen maakuntien ja valtakunnan parhaita metsävisailijoita koululaisten joukosta.

Valtakunnallista Metsävisaa on järjestetty jo vuodesta 1982 alkaen.

Metsävisatehtävät käsittelevät metsäbiologiaa, metsätaloutta, metsäteollisuutta ja ympäristöasioita. Metsävisaan osallistuvat luokat saavat metsäasiantuntijan järjestämän oppitunnin luokassa tai lähimaastossa.

Asiantuntijavierailuista ja Metsävisan palkinnoista vastaavat Metsähallitus, Metsä Group, Stora Enso Metsä, UPM Metsä, OP-Pohjola ja Suomen metsäkeskus.

Metsävisan alkuerät järjestettiin kouluissa helmikuun alussa. Maakunnan parhaat metsävisailijat kisaavat paremmuudesta pääkaupunkiseudulla toukokuun lopussa.

MT